

sösiáurín

telf. 1 47 20. 118 20
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sösiáurín

Útgevandi: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Fyrirtaks-
og blaðstjóri: Hogni Djurhuus
Bláðmenn: Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Árni Joensen
Uppseting: Sösiáurín
Prent: Dimmalætting

Døpur tøi

Í LEYGARDAGSBLAÐNUM kunngjörðu vit eina kanning, sum Sösiáurín hevur gjørt burtur úr upplýsingum frá Gjaldstovuni og Hagdeildini, um nýtslu føroyinga av rúсандi lógi. Tað er nú eitt ár líðið síðani føroysku bryggjaríni fingi loyvi til at bryggja sterkari øl. Rúsdrekkalógin varð tá eisini broytt so-leiðis, at þann varð sett móti innflutningi av sterkari øli enn gulli, og heitvíníð varð skamtáð.

KANNINGIN VÍSTI, at føroyingar í dag drekka nógv meira av pilsnarøli enn fyrri bert tveimum árum síðani. Somuleiðis verður eisini nógv meira drukkið av borðvíni. Nøgdin av gulli er eisini vaksin — tó ikki í sama mun. Haraftrat er innflutningurin av rúsdrekka vaksin munandi frá 1979 til '80 og mettu töluni fyrri í ár eru enn hægri enn fyrri undanfarna ár. Í hvønn mun broytingin í rúsdrekkalógini hevur havt ávirkan á hetta eru helst fleiri meiningar um.

ØLL HINI Norðanlondini hava stórar alkohol-trupulleikar. Nýtslan er í øllum norðanlond-um vaksin munandi seinastu árin. Seinastu tjúgu árin er rúsdrekkarnýtslan í t. d. Finlandi trífaldað, í Danmark tvífaldað og í Noregi og Svøríki nærum tvífaldað. So døpur eru töluni í grannalondum okkara, hóast nógv hevur verið roynt at bøta um hesar trupulleikar.

SUM SAGT ERU eisini rúsdrekkatöluni hjá okkum eisini nógv vaksin men vit hava í Føroyum lyndi til at ímynda okkum eitt trupulleikaleyst samfelag í mun til grannalond okkara. Vit eru so erpin um at kunna greiða fólk frá, at her í Føroyum er t. d. einki arbeiðsloysi, vit hava ongan kriminalitet og er talan um rúsdrekkaviðurskipti yppa vit bert øksl og siga, at vit neyvan kunnu tala um nakað veruliga »alkoholproblem«.

Í STADIN FYRI sum altíð at duða okkum í egnari sjálvgóðsku og ímyndan av okkara trupulleikaleysa samfelagi áttu vit heldur at viðurkent trupulleikarnar. Teir eru her eisini. Tá broytingarnar í rúsdrekkalógini vóru framdar í fjør, álegði lógtíngið landsstýrinum at koma við eini frágreiðing um eitt ár. Sagt verður, at frágreiðingin er ikki gjørd enn, men at hon verður gjørd nú í heyst og lögð fyrri lógtíngið. Lat okkum fáa frágreiðingina. Men lat tað bert ikki vera nógmið við henni. Her má eisini farast til verka. Eru vit í lótni so heppin ikki at hava eins stórar trupulleikar av rúsdrekka sum t. d. grannalond okkara so kunnu vit kanska fyrbyggja at vit koma soleiðis fyri.

Samgongu hurlivasin

Vit høvdu roknað við, at tíngið nú skuldi til arbeiðis so skjótt ólav-søkurúsurin var av — og høvdu lagt arbeiðið til-rættis hareftir, men so knapt tey fyrstu tíng-málini vóru lögð fram á tíngborð av andstöðuni, skundaði formaðurin sær at slíta tíngfundin og senda tíngið til hús, tí landsstýrið hevði einki upp á hjarta, einki tíng-mál at leggja fyrri og tað mátti ikki henda, at andstöðan fekk síni tíngmál viðgjørð.

Ikki tí, í lógmans-røðuni var yvirhøvir einki sum talaði fyrri, at nakað skuldi henda; har vóru bara svørt skiggi

og svartar framtíðar-vónir um stórri skatta-byrðar á vanligu fólkíð, meðan undirstrikað varð, at stórmenn ikki skuldi betala eina krónu aftrat í skatti.

Løgmaður nevndi nakað um, at nýggja landsstýrið nú hevði havt eina passaliga inn-koyringsperíodu. Men tað passaði so heldur ikki — teir koyra stóðugt í frígear.

Andstöðan legði í góðari trúgv fram uppskot av samfelagsligum týðningi og hevði fleiri onnur tíngmál, sum hon ikki slapp at leggja fyrri, tí so títt og knapt formaðurin sá, at andstöðan

var virkisfús skundaði hann sær at senda tíngið til hús uttan varsul.

Tíngfundur verður ikki aftur í bræði, og tá tíngið einaferð kemur saman aftur er lógmans-røðan gomul og ov seint er at taka støðu til flestu hastandi mál.

Andstöðan má og skal við øðrum orðum ikki hava nakran tjans til at leggja sitt arbeiði til rættis. Hvi boðsendar lögmaður skrivliga tíngmonnum til tíng, tá tað slettis ikki er meiningin at halda tíng. Tá meiningin er at hvørkra demokratið so nógv sum gjørligt, tí tað er tað sum lógtíngsformaðurin

við-merkingar

ger. Tað er brot á demo-kraðið og aldargamlan tíngsið ikki at halda tíng á ólav-søku. Bara at halda tíngmenn í Havn til at sova rúsin út mátti verið tunnlígt.

Tað er politikkur sam-bandsins sum nú skal forast út í odd og egg. Alt skal útsetast, einki skal henda, og hinir báðir flokkarnir í sam-gonguni tora ikki at gloppa munnin, tí so hóttaði Pauli við at kasta frá sær, og tað ræðist tíngformaðurin. Teir tora illa nokk at anda at sambandinum.

31. juli 1981
J. Lindenskov

Er framtíðin døpur ella vantar hugflog?

Sannførir

Tann lógmansrøðan, ið Pauli Ellefsen, lögmaður, helt ólav-søkdag 1981 verður av mongum skird »Hin mest dapurskygna lógmansrøðan í søgu heimastýrisins«.

Hon kundi eins væl verið skird »Hin mest sannføra og vónbirtingar-leysa lógmansrøða«.

Ongantið áður hevur ein lögmaður so opið sagt landsins íbúgvum frá, hvussu illa stendur til í tí landi, hann sjálvboðin hevur áttikið sær stýri av.

Mótsatt undanfarnum lógmansrøðum var at kalla eingin ljósglotti drig-in fram. Heldur ikki varð gjørd nekur roynd at finna fram til tær djúpu atvold-irnar til ta vána støðu landið, sambært lóg-manni, er komið í.

Munur er á atvold og avleiðing

Løgmaður segði, sum eisini rætt er, at bæði almenna og privata nýtslan er vorðin ov stór. Skilti hann, sum var hetta atvoldin til vána støðuna.

Men sannleikin er, at ovurnýtslan bert er ein avleiðing av atvoldini. Skulu trupulleikarnir loysast til fulnar megu atvoldirnar finnast og takast burtur. Tað er ikki nokk at minka um avleiðingarnar.

Vit hava eitt vinnulv, sum í høvuðsheitinum er útbyggt til veiðu og fram-leiðslu av sokallaðum hálvfabrikatum. Ein av høvuðsarvoldunum til, at

landið er í eini vána støðu í dag, er, at vinnulivið (í nú-verandi líki) partvist er bygt á eitt ov svikaligt grundarlag. Tað svikaliga er studningurin og kann nevntast, at studningurin er eldri enn núverandi virkir. Ella við øðrum orðum: virkini eru partvist grundað á hugtakið studningur.

Tann vinna, ið bygd verður at klára seg við hjálp av studningi, hevur tann eginleika, at sum tíðin liður má alt meira studningur til, um vinnan skal halda áfram.

Besta prógv um, at so er, er okkara figgjarløg-tíngslóg, hvørs studnings-og aðrar hjálparveitingar fevna um meira enn 1/3 av samlaðu játtanini, og sum um stutta tíð fara at fevna um 1/2 av játtanini.

Ásannast má at stud-n-ingur:

kann ikki gerast um til útflutningsvøru kann ikki góðskast (foreldast) kann ikki framleiðslu-rationaliserast o.s.f.r.

Kort sagt: Studningur er ein kunstig innspren-ing, ið hvørki veksur um útflutningsvirðið ella min-kar um innflutningin, men sum tó gevur eina stokk-uta kenslu av peningaríki-ligheit, og harvið elvir tí privata til stórri nýtslu, ella ovurlytslu fyrri at nýta orð lógmans.

Sligið er nú fast, at tann almenna eins væl og tann privata ovurnýtslan og ein avleiðing av galdandi studningsskipan og ikki ein atvoldin til hennara.

Hetta gevur eina áben-ning um, at studningsskip-anin er atvoldin til tær av-leiðingar sum vaksandi ovurnýtsla førir við sær.

Ja, munur er á atvold og avleiðing, men ilt kann vera at greiða hesi hvørt frá øðrum. (jfr.: Ásag eller víkning).

Í eini komandi grein skal viðgerast tann spurn-ingur, ið lesarin hevur á tunguni: Hvat er at gera?

Adolf V. Hansen

Landssjúkrahúsið

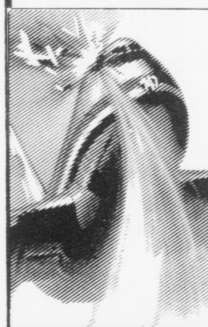
3800 Tórshavn

søkir:

Sjúkrasystur í náttarvakt á heili-ráðsdeild, 56 tímar aðru hvørja viku frá 1. september 1981.

Umsókn til fyristøðukvinnuna, Landssjúkrahúsið, 3800 Tórshavn.

HAVNAR BIO

NY jet drønende spændingsfilm!

Et luftdrama, der vil sige Dem ned i stolene.

AIRPORT 75

Billetsølan byrjar kl. 18.00.

Billegging á tlf. 12852

Det hele er bade sjovere og værre, end du drømmer om

sådan er jeg osse...

En film af Lise Roos med Stine Sylvestersen